

Менеджмент

УДК 005+338.24

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18144856>

**Покращення сталого розвитку підприємства видавничої справи за
допомогою цифрових інструментів**

Грицьків Роман Петрович

аспірант кафедри підприємництва і маркетингу

Інститут поліграфії та медійних технологій, м. Львів

вул. Під Голоском, 19, Львів, 79020, Україна

ORCID iD: 0009-0003-9139-5844,

roman.p.hrytskiv@lpnu.ua

Прийнято: 14.12.2025 | Опубліковано: 29.12.2025

Анотація: Стаття присвячена дослідженню покращення сталого розвитку підприємства видавничої справи за допомогою цифрових інструментів. Розглянуто поняття, особливості а також цілі сталого розвитку. Визначено основні складові сталого розвитку до яких слід віднести: економічну ефективність; екологічну стійкість; соціальну відповідальність. Розглянуто яким чином цифровізація впливає на досягнення цілей сталого розвитку підприємств видавничої справи. У статті проаналізовано сучасні тенденції розвитку видавничої галузі та проведено аналіз впливу основних тенденцій цифровізації на складові сталого розвитку. Систематичний аналіз концептуальних засад управління сталим розвитком підприємств у контексті цифровізації економіки демонструє, що цифровізація вже давно перестала бути суто технологічним процесом. Вона створює новий соціально-економічний контекст, у якому підприємства вимушені по-новому оцінювати свою ефективність, взаємодію з

ринком, екологічні та соціальні наслідки своєї діяльності. Цифрові технології відкривають можливості не лише для автоматизації операцій, а й для інтеграції інформації з різних сфер діяльності, що забезпечує більш обґрунтоване прийняття стратегічних рішень і прогнозування майбутніх ризиків. Цифрові інструменти роблять вплив на вивчення ринку, планування продаж, оптимізації затрат, підвищення конкурентоздатності, економія часу та фінансову ефективність. Цифрова трансформація має багатогранний вплив на сталий розвиток підприємств видавничої справи, переважно сприяючи екологічній, економічній та соціальній стійкості. Активне впровадження цифрових технологій, які докорінно змінюють способи створення, розповсюдження та споживання інформаційного продукту є одним із ключових чинників трансформації видавничої справи, спричинивши переосмислення її економічної моделі, організаційних процесів і культурної ролі.

Ключові слова: сталий розвиток, цифрові інструменти, видавнича справа, підприємство, економіка.

Improving the sustainable development of publishing enterprises with the use of digital tools

Hrytskiv Roman Petrovych

Postgraduate Student, Department of Entrepreneurship and Marketing

Institute of Printing and Media Technologies, Lviv

19 Pid Holoskom St., Lviv, 79020, Ukraine

ORCID iD: 0009-0003-9139-5844

Abstract: This article is devoted to the study of improving the sustainable development of a publishing enterprise using digital tools. The concepts, features, and goals of sustainable development are considered. The main components of sustainable development are determined, which include: economic efficiency; environmental

sustainability; social responsibility. It is considered how digitalization affects the achievement of the goals of sustainable development of publishing enterprises. The article analyzes current trends in the development of the publishing industry and analyzes the impact of the main trends of digitalization on the components of sustainable development. A systematic analysis of the conceptual principles of managing the sustainable development of enterprises in the context of the digitalization of the economy demonstrates that digitalization has long ceased to be a purely technological process. It creates a new socio-economic context in which enterprises are forced to reassess their efficiency, interaction with the market, and the environmental and social consequences of their activities. Digital technologies open up opportunities not only for automating operations, but also for integrating information from different areas of activity, which ensures more informed strategic decision-making and forecasting of future risks. digital tools have an impact on market research, sales planning, cost optimization, increasing competitiveness, saving time and financial efficiency. Digital transformation has a multifaceted impact on the sustainable development of publishing enterprises, mainly contributing to environmental, economic and social sustainability. The active implementation of digital technologies, which radically change the ways of creating, distributing and consuming information products, is one of the key factors in the transformation of publishing, causing a rethinking of its economic model, organizational processes and cultural role.

Keywords: sustainable development, digital tools, publishing, enterprise, economy.

Постановка проблеми. Цифрові інструменти все частіше стають генераторами змін в різних галузях економіки. Доцільним є також розглянути яким чином вони сприяють та впливають на впровадження принципів сталого розвитку в підприємствах. Видавнича галузь дедалі більше орієнтується на принципи сталого розвитку. Також вимогою часу є їх цифрова трансформація,

яка очевидно має значний вплив на досягнення цілей сталого розвитку і робить значним мірою впливає на розвиток підприємства.

Парадигма сталого розвитку вимагає, щоб ми залишили майбутнім поколінням принаймні такі ж або кращі можливості розвитку, ніж ті, що ми маємо сьогодні. Концепція сталого розвитку – це комплексний підхід, що пропагується в той час, коли екологічні проблеми, спричинені різноманітною діяльністю людини, потребують термінових рішень. Зростає суспільне усвідомлення того, що однією з перешкод для реалізації ідей сталого розвитку є брак розуміння основних принципів самого процесу розвитку, його фундаментальних рушійних сил та механізмів, які його забезпечують.

Сталий розвиток зосереджений на покращенні якості життя в усьому світі, забезпеченні рівного доступу до освіти та суспільних благ, захисті навколишнього середовища та біорізноманіття, а також сприянні відповідальному споживанню та виробництву. Сталий розвиток часто асоціюється виключно з вирішенням екологічних проблем. Однак це дуже складна та багатогранна мережа питань, яка забезпечує ефективне функціонування людства. Успіх на цьому шляху можливий лише за умови, що людство розвине системне екологічне мислення, засноване на розумінні об'єднуючих моделей розвитку в системах, що формують світовий порядок.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Актуальність проблематики сталого розвитку підприємств видавничої справи в умовах цифрової трансформації зумовила зростання наукового інтересу до питань управління галуззю, адаптації бізнес-моделей, упровадження інноваційних інструментів та оцінювання економічних, соціальних і екологічних наслідків цих процесів, що знайшло відображення у працях дослідників.

У наукових працях Гірняка О. М. [5] розкрито трансформацію управлінських і маркетингових підходів у підприємстві видавничо-поліграфічної галузі в умовах структурних змін ринку. Дослідник обґрунтовує необхідність адаптації менеджменту видавничих підприємств до нових економічних і технологічних

викликів, акцентуючи увагу на взаємозв'язку маркетингових стратегій, інновацій та ефективності функціонування галузі. Запропоновані підходи формують методологічне підґрунтя для впровадження цифрових інструментів як чинника підвищення конкурентоспроможності та сталого розвитку видавничих підприємств.

Проблематика впливу цифровізації на розвиток видавничої справи висвітлюється у дослідженні Грицьківа Р. П. [7], у якому увагу зосереджено на зміні бізнес-моделей, організаційних процесів і форматів створення та розповсюдження контенту. У роботі розкривається роль цифрових технологій у підвищенні економічної ефективності видавничих підприємств, оптимізації витрат і розширенні ринків збуту. Наголошується, що цифровізація виступає одним із ключових чинників модернізації галузі та формування передумов для її сталого розвитку.

Теоретико-методичні засади формування стратегії сталого розвитку підприємств в умовах невизначеності зовнішнього середовища є предметом дослідження Мануйлова О. В. [15]. Автор обґрунтовує необхідність інтеграції економічних, соціальних та екологічних цілей у систему стратегічного управління, акцентуючи увагу на ролі інновацій та адаптивності управлінських рішень. Запропоновані підходи є релевантними для видавничих підприємств, що впроваджують цифрові інструменти як засіб забезпечення довгострокової стійкості та розвитку.

Сучасний стан книговидавничої діяльності в Україні, а також ключові тенденції, структурні проблеми та перспективи розвитку галузі проаналізовано у роботі Буряка С. [4]. У дослідженні звертається увага на вплив ринкових трансформацій, технологічних змін і споживчих запитів на діяльність видавничих підприємств. Отримані висновки створюють аналітичне підґрунтя для подальшого дослідження цифрових інструментів як чинника підвищення стійкості та адаптивності видавничої сфери.

Питання оцінювання сталого розвитку підприємства через систему параметричних характеристик розглядаються у працях Шашиної М. В. та ін. [22]. Автори розкривають економічні, соціальні та екологічні показники стійкості, обґрунтовуючи необхідність збалансованого підходу до управління розвитком підприємств із урахуванням довгострокових ризиків і стратегічних орієнтирів. Запропоновані методичні підходи можуть бути використані для оцінювання ефективності впровадження цифрових інструментів у діяльності видавничих підприємств.

У контексті розвитку глобальних креативних індустрій цифровізацію видавничої справи аналізують Іщук Ю. А. та ін. [10]. Дослідники акцентують увагу на зміні ролі видавництва у цифровій економіці, а також на впливі цифрових платформ, нових форматів контенту та технологічних інновацій на трансформацію бізнес-моделей і ланцюгів створення вартості. Результати дослідження підтверджують, що цифровізація є важливим чинником підвищення конкурентоспроможності та сталого розвитку видавничих підприємств у сучасному економічному середовищі.

Аспекти державного регулювання розвитку видавничо-поліграфічної справи досліджено у роботі Качмара С. [11], де проаналізовано інструменти та підходи публічного управління галуззю. У дослідженні розглядаються нормативно-правові, економічні та інституційні механізми впливу держави на функціонування видавничих підприємств. Зроблені висновки є важливими для обґрунтування ролі державної підтримки цифровізації як умови забезпечення сталого розвитку видавничої галузі.

Теоретичні аспекти трансформації видавничої галузі розкриваються у дослідженні Кір'яка В. С. [12], де систематизовано основні різновиди трансформацій у контексті сучасних соціально-економічних змін. Увагу зосереджено на технологічних, організаційних і ринкових перетвореннях, що зумовлюють переосмислення традиційних моделей видавничої діяльності.

Сформовані положення створюють теоретичне підґрунтя для аналізу цифрових інструментів як каталізатора сталих трансформацій видавничих підприємств.

Фінансові аспекти розвитку підприємств книжкової сфери висвітлено у праці Богдана І. В. [3], у якій визначено ключові виклики та перспективи функціонування галузі в умовах нестабільного економічного середовища. У дослідженні аналізуються проблеми фінансової стійкості, інвестиційного забезпечення та ефективності управління ресурсами. Отримані результати є релевантними для обґрунтування доцільності впровадження цифрових інструментів як чинника підвищення економічної стійкості та сталого розвитку видавничих підприємств.

Проблеми конкурентоспроможності видавничо-поліграфічних підприємств в умовах глобальних викликів розглядаються у дослідженні Томчука О. та ін. [21], де акцент зроблено на впливі зовнішніх кризових факторів і структурних змін ринку. Автори визначають ключові чинники формування конкурентних переваг, серед яких інноваційність, адаптивність і технологічна модернізація. У роботі підкреслюється значення цифрових рішень як інструменту підвищення конкурентоспроможності та забезпечення сталого розвитку галузі.

У цих статтях та дослідженнях автори порушують питання, які стосуються проблематики сталого розвитку, розвитку видавничих підприємств та вплив на їх розвиток сучасних тенденцій цифровізації.

Наукові дослідження, публікації та звіти з теми, що розглядається, привертають увагу та містять рекомендації щодо питань досягнень цілей сталого розвитку підприємствами видавничої справи за допомогою сучасних цифрових рішень.

Мета статті. Привернути увагу до питання як цифрові інструменти можуть допомогти в сталості розвитку підприємства видавничої справи.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Нестабільна економічна модель, орієнтована виключно на скорочення прибутку і витрат, має серйозні негативні наслідки для світової економіки і

суспільства. Погіршення навколишнього середовища, зміна клімату, соціальна нерівність та гендерна нерівність – це лише деякі з системних криз, з якими стикається людство сьогодні.

Сталий розвиток є важливим аспектом суспільного життя, який задовольняє поточні потреби, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти власні потреби [18].

До трьох основних складових сталого розвитку належать:

- економічна ефективність;
- екологічна стійкість;
- соціальна відповідальність;

Триєдина концепція сталого розвитку в даний час є прогресивною, в ній в тій чи іншій мірі систематизуються та охоплюються підходи, що характеризують окремі аспекти людської діяльності та відображають єдиний процес створення цінностей. Тому, при розробці стратегії сталого розвитку та конкретних заходів щодо її реалізації, всі три елемента, що виступають засобами досягнення цілей розвитку, повинні розглядатися збалансовано та у взаємозв'язку [9]. Також можна додати принцип інноваційності, який робить вплив на всі основні фактори.

Сталий розвиток впливає на видавничі підприємства через екологічні, економічні, соціальні та технологічні аспекти, стимулюючи їх переходити від традиційних моделей до цифрово-орієнтованих, енергоефективних і соціально відповідальних практик. Це не лише зменшує негативний вплив на довкілля, але й підвищує ефективність, інноваційність і конкурентоспроможність галузі.

Також слід зазначити, що сталий розвиток – це свого роду гармонійне поєднання трьох аспектів життя – економічного, соціального і навколишнього середовища. Без збалансованого поєднання всіх цих аспектів життя просто не відбувається сталого розвитку, просто може бути розвиток, який можна назвати нестабільним через шкоду, заподіяну будь-якому з перерахованих вище аспектів-економічному, соціальному або навколишньому середовищу [13].

Сталий розвиток спонукає видавничі компанії зменшувати негативний вплив на довкілля: перехід на екологічні матеріали, енергоефективне виробництво, скорочення відходів, цифровий друк на вимогу (print-on-demand), електронні видання, вуглецево-нейтральна логістика: екологічні способи доставки, локалізація виробництва.

Також сталий розвиток сприяє підвищенню економічної ефективності та конкурентоспроможності шляхом оптимізація витрат, розвитку нових бізнес-моделей, розширення ринків.

Видавництва відіграють важливу роль у розвитку соціальної відповідальності:

1. Поширення знань про екологію, соціальну відповідальність, сталий розвиток через контент.

2. Підтримка працівників підприємства шляхом:

- дотримання етичних умов праці;
- забезпечення гендерної рівності;
- розвитку талантів і навичок працівників.

3. Інклюзивність:

- створення контенту, доступного для всіх груп населення (наприклад, аудіокниги, шрифти для людей із порушеннями зору).

Цифрова трансформація має багатогранний вплив на сталий розвиток підприємств видавничої справи, переважно сприяючи екологічній, економічній та соціальній стійкості.

Активне впровадження цифрових технологій, які докорінно змінюють способи створення, розповсюдження та споживання інформаційного продукту є одним із ключових чинників трансформації видавничої справи, спричинивши переосмислення її економічної моделі, організаційних процесів і культурної ролі.

Показники сталого розвитку можуть відображати сучасну ситуацію на підприємстві та фокусуватися на областях, у яких сталий розвиток має деякі

відставання, тому більшість компаній приділяють більше уваги економічним показникам, ніж соціальним та екологічним [22].

Проаналізуємо яким чином цифровізація впливає на досягнення цілей сталого розвитку підприємств видавничої справи. На початок розглянемо вплив цифрових інструментів на економічну складову сталого розвитку.

Таблиця 1.

Вплив цифрових інструментів на економічну складову сталого розвитку
видавничого підприємства.

Принцип сталого розвитку	Цифрові інструменти	Ефект на сталий розвиток підприємства видавничої справи
Економічна ефективність	Впровадження ERP-систем (Enterprise Resource Planning) та CRM-платформ	Сприяє ефективному управлінню ресурсами, взаємодії з клієнтами, контролю за витратами та аналітиці ефективності. Автоматизація внутрішніх процесів забезпечує прозорість управління і підвищує рівень корпоративної відповідальності.
	Застосування штучного інтелекту (AI) та машинного навчання (ML) AI-редактори	Вдосконалює і підвищує ефективність редагування, коректури, перекладу, створення контентних рекомендацій.
	Електронна комерція та платформи self-publishing	Розширюють канали збуту та створюють нові моделі монетизації.
	Розвиток цифрових платіжних систем, використання криптовалют та технології блокчейн	Покращує захисту авторських прав або реалізації смарт-контрактів.
	Розгортання хмарних сервісів для масштабованого зберігання даних	Дозволяють прогнозувати попит, адаптувати контент під потреби цільової аудиторії, оптимізувати маркетингові стратегії.

Цифровізація видавничих підприємств виступає ключовим чинником їх сталого розвитку, забезпечуючи ефективність управління ресурсами, зниження

витрат і підвищення конкурентоспроможності. Використання технологій штучного інтелекту (AI) та машинного навчання (ML) сприяє автоматизації рутинних процесів, таких як редагування, коректура, переклад і створення персоналізованих контентних рекомендацій.

Розгортання хмарних сервісів забезпечує масштабоване зберігання даних, спільну роботу редакцій, авторів і дизайнерів, а також централізоване управління контентом. Активно розвиваються цифрові платіжні системи, криптовалюти та технології блокчейн, які застосовуються для захисту авторських прав і реалізації смарт-контрактів. Зростання обсягів безготівкових розрахунків сприяє підвищенню прозорості фінансових операцій. Перехід до електронних форматів продукції дозволяє скоротити витрати на матеріальні ресурси (папір, фарбу, логістику) та зменшити екологічне навантаження.

Серед основних цифрових інструментів сучасного видавництва - системи управління контентом (CMS), ERP- та CRM-платформи, хмарні технології, Big Data й аналітичні системи, що дають змогу прогнозувати попит, персоналізувати пропозиції та формувати ефективні маркетингові стратегії. Розвиток електронної комерції та платформ self-publishing відкриває нові канали збуту, сприяє демократизації видавничої діяльності та підвищенню економічної стійкості підприємств.

Як підсумок можна констатувати, що цифрові інструменти роблять вплив на вивчення ринку, планування продаж, оптимізації затрат, підвищення конкурентоздатності, економія часу та фінансову ефективність.

Значним є також вплив цифрових інструментів на навколишнє середовище.

Саме цей напрямок дозволяє не тільки зменшити негативний вплив на навколишнє середовище але і суттєво підвищити ефективність діяльності підприємства видавничої справи. Особливо важливим тут є раціональне споживання ресурсів. Особливо тих, які не відновлюються, або роблять негативний вплив на екологію.

Вплив цифрових інструментів на екологічну складову сталого розвитку
видавничого підприємства.

Принцип сталого розвитку	Цифрові інструменти	Вплив
Екологія	Впровадження концепції "розумного підприємства" (Industry 4.0/5.0)	Скорочення використання паперу та друкарських фарб.
	Оптимізація логістики	Зменшення викидів CO ₂ через оптимізацію логістики.
	Big Data та аналітика	Розвиток цифрових бібліотек і хмарних сховищ видавничого контенту.
	Електронні формати	Дозволяє видавничим підприємствам скоротити витрати на матеріальні ресурси (папір, фарбу, логістику).
	Системи управління контентом (CMS)	Автоматизують процеси редагування, верстки та публікації матеріалів. Скорочує витрати часу, підвищує енергоефективність.
	Екологічні цифрові технології еко друку	Розвиток концепції «зеленого видавництва», що базується на використанні відновлюваних джерел енергії та еко орієнтованих технологій друку.

Враховуючи, що підприємства видавничої справи роблять значний вплив на соціальну сферу, важливим буде також виявити, яким чином цифрові інструменти можуть підсилювати соціальну складову сталого розвитку видавничого підприємства.

Однією з причин збереження традиційного способу економічного розвитку з його слабкою чутливістю до екологічних та соціальних проблем була недостатня увага економіки та її теорії до цих проблем. Економічний «мейнстрім» явно знаходиться в рамках традиційної парадигми економічного

зростання, яка добре вивчена в традиційній економічній теорії і програмах розвитку переважної більшості країн світу, включаючи Україну.

Таблиця 3.

Вплив цифрових інструментів на соціальну складову сталого розвитку
видавничого підприємства.

Принцип сталого розвитку	Цифрові інструменти	Вплив
Соціальна відповідальність	Розвиток цифрових навичок (digital literacy, STEM) у персоналу	Розвиває нові компетенції та вміння працівників.
	Е-books, аудіокниги, мультимедійні платформи	Сприяє демократизації доступу до інформації та культурних продуктів, підвищенню рівня освіченості населення, залученню молоді до читання.
	Можливостями (аудіо та адаптивні формати для слабозорих)	Дозволяють реалізувати політику інклюзивності
	Поширення дистанційної роботи	Впливає на структуру ринку праці видавництв.
	Використання доповненої (AR) і віртуальної реальності (VR)	Доступність навчання і подорожей

Цілі сталого розвитку - це глобальна програма організації Об'єднаних Націй, спрямована на створення умов для процвітання людства та збереження планети для майбутніх поколінь. Документ містить 17 цілей, кожна з яких має свої конкретні цілі та показники ефективності:

- Викорінення бідності. Допомога малозабезпеченим верствам населення, які не можуть задовольнити свої основні потреби.
- Усунення почуття голоду. Кожна людина на Землі повинна отримувати якісну здорову їжу, щоб ніхто не страждав від голоду.

- Гарне самопочуття і здоров'я. Люди на Землі можуть в будь-який час вести здоровий спосіб життя і звертатися до лікарів за якісною медичною допомогою.

- Якісна освіта. Кожна дитина повинна отримати освіту, яка допоможе їй у майбутньому.

- Рівноправність. Жінки та чоловіки мають рівні права та можливості у всіх сферах життя.

- Чиста вода та санітарія. Населення Землі повинно мати доступ до сучасної каналізаційної системи і мати можливість користуватися чистою питною водою.

- Дешева і чиста енергія. Люди та підприємства можуть використовувати недорогу екологічно чисту енергію, таку як сонячна або Вітрова.

- Гідна праця і економічне зростання. Населення має можливість заробляти на життя, не завдаючи шкоди природі.

- Індустріалізація, інновації та інфраструктура. Необхідно розвивати промисловість, впроваджувати нові технології та покращувати інфраструктуру, не завдаючи шкоди природі.

- Скорочення нерівності. Це означає скорочення розриву між багатими і бідними, з тим щоб всі люди могли жити в гідних умовах і забезпечувати високу якість життя.

- Розвиток міст і селищ. Необхідно розвивати міста і села без шкоди для навколишнього середовища.

- Відповідальне споживання та виробництво. Розумне споживання є ключем до стабільного майбутнього. Важливо скоротити споживання ресурсів і перейти на більш екологічні методи виробництва. Це вірно як на рівні окремих осіб, так і на рівні держав і корпорацій.

- Боротьба зі зміною клімату. Мільйони тон парникових газів щорічно потрапляють в атмосферу, що призводить до підвищення температури на землі і створює загрозу кліматичної катастрофи. В рамках сталого розвитку важливо

розробляти та впроваджувати екологічно чисті технології та джерела енергії, які допомагають уповільнити глобальне потепління та захистити планету.

- Збереження морських екосистем. Моря та океани є важливою частиною екосистеми планети та забезпечують життя на Землі. Необхідно відповідально підходити до використання морських ресурсів, боротися із забрудненням морського середовища та регулювати рибальство для збереження біорізноманіття.

- Збереження наземних екосистем. Наші дії впливають на екосистему планети в цілому. Важливо вибудовувати свідомі процеси використання наземних екосистем для збереження біорізноманіття-для захисту лісів, луків та інших наземних екосистем.

- Мир, справедливість та ефективні інститути. Співпраця та справедлива правоохоронна система є ключем до процвітання та безпеки людей. Люди повинні жити в мирі, мати доступ до справедливого правосуддя та довіряти владі. Це допомагає запобігти конфліктам та усунути їх наслідки.

- Партнерство в інтересах сталого розвитку. Воно спрямовано на об'єднання країн, підприємств та людей для досягнення Цілей сталого розвитку та загального добробуту. Останні роки показали, наскільки крихка світова економіка і наскільки важливо міжнародне співробітництво. Незважаючи на труднощі, рух до Цілей сталого розвитку не повинен припинятися [22].

Використання цифрових інструментів сприяє демократизації доступу до інформації та культурних продуктів, підвищенню рівня освіти населення, залученню молоді до читання через інтерактивні формати (e-books, аудіокниги, мультимедійні платформи).

Також цифрові технології дозволяють реалізувати політику інклюзивності, створюючи видання для людей з обмеженими можливостями (аудіо та адаптивні формати для слабозорих).

До прикладів використання інновацій у видавничій сфері слід віднести:

- Використання AI-редакторів для перевірки текстів і покращення стилістики.
- Застосування NFT та блокчейну для захисту авторських прав.
- Розвиток цифрових бібліотек і хмарних сховищ видавничого контенту.
- Використання доповненої (AR) і віртуальної реальності (VR) у навчальних і дитячих виданнях.

Головним інструментом, який дозволяє підприємству в умовах нестабільного зовнішнього середовища визначити напрям діяльності, цільові орієнтири, розробити план заходів досягнення поставлених цілей та зберігати можливість підтримувати високий рівень конкурентоспроможності і не втрачати параметри стійкості, є стратегія. Формування стратегії сталого розвитку підприємства здійснюється у контурі стратегічного планування [15].

Майбутнє сталого розвитку залежить від багатьох факторів, включаючи технологічний прогрес, політичну волю та участь суспільства. Однією з ключових тенденцій є перехід на відновлювані джерела енергії, що зменшить залежність від викопного палива та викиди вуглецю. З кожним роком все більше країн і регіонів інвестують в сонячну і вітрову енергію, що робить ці джерела більш доступними і економічно вигідними. Технологічні інновації також відіграють важливу роль у досягненні Цілей сталого розвитку. Використання штучного інтелекту та інтернету речей у виробництві, логістиці та сільському господарстві може значно підвищити ефективність використання ресурсів. Це зведе до мінімуму кількість відходів і оптимізує процеси, що стане важливим кроком на шляху до більш стійкої економіки.

Висновки. Важливість сталого розвитку для сучасних підприємств впливає з того факту, що ця концепція набула актуальності у світлі глобальних екологічних проблем, соціальної нерівності та економічних криз. Концепція сталого розвитку стала наріжним каменем охорони навколишнього середовища, а також розробки масштабних економічних та соціальних програм і проєктів,

особливо тих, що мають довгострокову спрямованість. Глобальні виклики, такі як зміна клімату та втрата біорізноманіття, вимагають спільних зусиль. Сталий розвиток має бути пріоритетним у міжнародній політиці, а держави повинні працювати разом для досягнення спільних цілей. Компанії, які враховують соціальні та екологічні аспекти своєї діяльності, матимуть конкурентну перевагу. Соціально відповідальні бізнес-моделі, такі як циркулярна економіка, допомагають забезпечити довгострокову стійкість як для бізнесу, так і для суспільства в цілому. Цифрові інструменти є ключовим фактором підвищення сталості видавничих підприємств. Вони сприяють економічному зростанню, екологічній відповідальності та соціальній орієнтованості бізнесу. Завдяки цифровій трансформації видавнича галузь отримує можливість не лише адаптуватися до глобальних змін, але й стати рушієм сталого розвитку інформаційного суспільства.

Список використаної літератури

1. Афонін О. Про долю українського книговидавництва: реальність і перспективи. *Вісник книжкової палати України*. 2020. № 9. С. 10–15.
2. Барановський О. Зміст трансформаційних процесів в економічних системах. *Вісник Університету банківської справи. Теоретичні засади та макроекономічні аспекти розвитку фінансових систем*. 2017. № 1(28). С. 3–14.
3. Богдан І. В. Фінансові аспекти розвитку підприємств книжкової сфери: виклики та перспективи. *Академічні візії*. 2025. № 48. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/download/2349/2220>
4. Буряк С. Книговидавнича діяльність сучасної України: стан, тенденції та перспективи розвитку. *Вісник книжкової палати України*. 2021. № 1. С. 10–21. URL: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/255741/252798>
5. Гірняк О. М. Парадигма аспектів менеджменту та маркетингу в сучасному підприємстві видавничо-поліграфічної галузі. *Наукові записки УАД*. 2021. № 1. URL: <http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi->

bin/irbis_nbuvcgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nz_2021_1_20.pdf

6. Гончаренко О. А. Видавнича справа в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Наукові записки*. 2022. № 4. С. 45–52.
7. Грицьків Р. П. Вплив цифровізації на розвиток видавничої справи. *Наукові записки / Scientific Papers*. 2025. № 2(71). URL: <https://nz.uad.lviv.ua/media/2-71/34.pdf>
8. Женченко М. Цифрові трансформації як каталізатор змін у видавничій галузі. *Social and Human Sciences. Polish-Ukrainian Scientific Journal*. 2016. № 2(10).
9. Зайцева Л. О. Складові концепції сталого розвитку. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7401> (дата звернення: 10.12.2025).
10. Іщук Ю. А., Варламова М. Л. Цифровізація видавничої справи як складової глобальних креативних індустрій. *Економіка і організація управління*. 2024. С. 15–24. URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/14857/14756>
11. Качмар С. Ефективність державного регулювання розвитку видавничо-поліграфічної справи: аналіз інструментів та підходів. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2024. № 8. С. 66–74. URL: <https://pa.journal.in.ua/index.php/pa/article/download/139/141>
12. Кір'як В. С. Сутність поняття і різновиди трансформації у видавничій галузі. *Обрії друкарства*. 2024. № 2(16). С. 175–184. URL: <https://horizons.vpi.kpi.ua/article/download/319281/309801>
13. Князь С. В. Концепція сталого розвитку та її корисність для розробки механізму контролю в системі управління підприємством. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки*. 2021. № 11(1). С. 58–66.
14. Кононенко Д. В. Економічна ефективність впровадження цифрових технологій у бізнес-модель підприємства. *Матеріали міжнародної науково-*

практичної конференції «Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення». 29–30 травня 2025 р.

15. Мануйлов О. В. Формування стратегії сталого розвитку підприємств в умовах невизначеності. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Т. 9. № 2. С. 60–64. URL: http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2024/05/ujae_2024_r02_a10.pdf

16. Маркович І., Струтинська І. Передумови та особливості зміни вимог до характеру ведення бізнесу в епоху цифровізації глобальної економіки. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 41. С. 105–109.

17. Палига Є. М., Босак І. П. Сучасні тенденції функціонування підприємств видавничо-поліграфічної галузі та альтернативи їх розвитку. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2016. Вип. 1(47). Т. 2. С. 285–290.

18. Сабовчик А. І., Попович А. М. Визначення поняття та цілі сталого розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. № 86. С. 415–422.

19. Сталий розвиток. URL: <https://www.ecolabel.org.ua/stalij-rozvitok> (дата звернення: 10.12.2025).

20. Терханова О. В. Редактор у традиційних та онлайнмедіа. *Communications and Communicative Technologies*. 2019. Вип. 19. С. 76–83.

21. Томчук О., Головченко Я. Конкуренентоспроможність видавничо-поліграфічних підприємств в умовах глобальних викликів: реалії сьогодення. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1870/1802>

22. Шашина М. В., Мосійчук Д. О. Параметричні характеристики сталого розвитку підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2022/4.pdf